

східнослов'янських літератур і грузино-російсько-українські літературні взаємини, 1968; «Гоголь, Достоевський, Толстой», 1973; «Минуле і сучасність. Літературно-критичні статті», 1976, та ін.). Переклав «Слово о полку Ігоревім» (1970), «Повість временних літ» (1973) та ін. пам'ятки Київ. Русі (ввійшли до двотомника «Давня руська література», 1973—82).

О. Н. Мушкудіані, О. П. Синиченко.

БУБЕННОВ Михайло Семенович [8 (21). XI 1909, с. Друге Поломошново, тепер Новичихінського р-ну Алт. краю — 30.X 1983, Москва] — рос. рад. письменник. Член КПРС з 1950. Автор повістей «Гримлячий рік» (1932) і «Безсмертя» (1940). В романі «Біла береза» (кн. 1, 1947; Держ. премія СРСР, 1948; кн. 2, 1952) відображено

В. С. Брюховецький.

В. Бубніс.

події початку Великої Вітчизн. війни. Роман «Орлиний степ» (1959) — про освоєння цілини. Молоді Сибіру присвятив роман «Бистрина» (1970). Укр. мовою окремі твори Б. перекладали В. Минко, О. Кундзіч, М. Шумило.

Тв.: Избранные произведения, т. 1—4. М., 1981—82; Укр. перекл. — Біла береза. К., 1953; Орлиний степ. К., 1961.

Т. М. Різниченко.

БУБЛІЙ (Бублей) Іван Герасимович (р. н. невід., с. Старі Санжари, тепер с. Решетники Новосанжарського р-ну Полтав. обл. — 1875, там же) — укр. поет. Походив з козацького стану. По закінченні початкової школи працював волосним писарем. Автор зб. віршів «Бандура малоросійського гевала» (1870) та поеми «Веремія малоросійського гевала» (1871). Поема написана у стилі *бурлеску*, в ній використано багато нар. пісень, прислів'їв, нар. обряди. В окремих епізодах реалістично зображено представників сільс. влади і духовництва. Твір цінний як джерело лексичного і фольклорного матеріалу 2-ї пол. 19 століття.

Лит.: Гомін М. [Ротач П.]. «Веремія» козака Бублея. «Комсомолец Полтавинский». 1970. 3 листопада.

П. П. Ротач.

БУБНІС Вітаутас (9.IX 1932, с. Чюдішкяй, тепер Пренайський р-ну Лит. РСР) — лит. рад. письменник. Член КПРС з 1963. Закінчив 1957 Вільнюс. пед. ін-т. Автор роману-трилогії «Спрагла земля» (1971), «Під літнім небом» (1973, рос. перекл. — «Три дні в августі», 1974) та «Квітування несіяного жита» (1976), де змальовано повоєнне село, побут і працю городян — вихідців з села. Романи «Час долі» (1980), «Запрошення» (1983) та «Осіньне рівнодення» (1986) прославляють сильну духом людину, яка утверджується в боротьбі за свої ідеали. Пише оповідання і повісті (збірки «Сонячного літа», 1960; «Пахучий

аір», 1967; «Травневе безсоння», 1969; «Білий вітер», 1974), п'єси. Укр. мовою окремі твори Б. перекладали О. Градаускене та Д. Чередищенко. Тв.: Укр. перекл. — Спрагла земля. — Під літнім небом. — Квітування несіяного жита. К., 1981; Білий вітер. К., 1982; Час долі. К., 1986; Рос. перекл. — Избранное. М., 1981; Час судьбы. М., 1982.

Лит.: Дзюба І. Рух до власного кореня (Про повісті і романи В. Бубніса). «Дніпро», 1983. № 2.

Г. М. Гримич.

БУВАЛЬЩИНА — 1) У нар. творчості — жанровий різновид неказкової прози, прозові твори, які ґрунтуються на худож. вимислі, але зображують події як достовірні. Тематика їх здебільшого побутова. Частина Б. пов'язана з марновірними уявленнями, в них розповідається про незвичайні події, зіткнення людини з надприродними істотами (відьма, лісовик, домовик, мавка, вовкулака тощо). Укр. Б. опубліковано в збірниках «Українські народні перекази» П. Куліша (1847), «Малоруські народні перекази та оповідання» М. Драгоманова (1876) та ін. Див. також *Билиця*. 2) У л-рі — різновид оповідання, в якому зображуються незвичайні події з установкою на достовірність (у творчості О. Стожаренка, Остапа Вишні, Д. Білоуса та ін.). 3) Цікава й повчальна подія чи пригода (іноді фольклорного походження). Багато літ. Б. збірники і опублікували І. Артемчук та Г. Григор'єв (зб. «Цікаві бувальщини», 1966).

О. Ю. Брицня.

БУГАЙКО Тетяна Федорівна [13 (25). VI 1898, Єреван — 25.X 1972, Київ] — укр. рад. літературознавець, доктор пед. наук з 1957, професор з 1958, засл. вчитель УРСР з 1940. Член КПРС з 1944. Закінчила 1931 Полтав. ін-т соц. виховання і 1935 Ніжин. пед. ін-т. З 1957 — зав. кафедрою методики мови і л-ри Київ. пед. ін-ту. Співавтор праць з методики викладання укр. л-ри: «Українська література в середній школі» (1955), «Майстерність учителя-словесника» (1963), «Навчання і виховання засобами літератури» (1973) та ін., підручників для учнів студентів («Українська радянська література» для 10-го класу, 1960—75), посібників про вивчення в серед. школі творчості Т. Шевченка, М. Коцюбинського, Лесі Українки, П. Грабовського, О. Гончара та ін.

В. С. Брюховецький.

БУГОРКОВ Степан Степанович (27.XII 1920, с. Кременки, тепер Горьк. обл.) — рос. рад. письменник. Член КПРС з 1944. Учасник Великої Вітчизн. війни. Закінчив 1950 Караганд. пед. ін-т. Живе на Україні. У поетич. збірках «На передньому краї» (1949), «Мої друзі» (1952), «Голубі відстані» (1970), «Холодна м'ята» (1980), поемах «Олег Кошовий» і «В боротьбі за народну справу» (обидві — 1977), романі «Солдатки» (1979) звеличує героїзм народу в роки Великої Вітчизн. війни, трудові звершення людей, боротьбу за мир.

Тв.: Горячие сердца. [Донецк], 1958; Лесная девушка. М., 1968.

В. М. Грачова.

БУГОСЛАВСЬКИЙ Сергій Олексійович [20.VI (2.VII) 1888, Чернігів — 14.I 1946, Москва] — рос. і укр. рад. літературознавець, музикознавець, композитор, доктор філол. наук, доктор мистецтвознавства, професор. Закінчив у Києві муз. уч-ще Рос. муз. т-ва та 1912 истор.-філол. ф-т Київ. ун-ту; наук. підготовку здобув у семінарі східнослов'ян. філології проф. В. М. Перетця. З 1917 читав курс історії давньої рос. л-ри у Таврійському ун-ті (Сімферополь), а з 1922 у Москві — в Комуністич. ун-ті трудящих Сходу, Вищому літ.-худож. ін-ті ім. В. Я. Брюсова та ун-ті; з 1938 Б. працював в Ін-ті світової л-ри